

Ricard Ros, pioner de l'anestesiologia

El metge gironí, traspasat recentment, realitzà la primera anestèsia a l'Hospital Josep Trueta, l'any 1956

12

El doctor Joan Baró repassa la trajectòria professional de Ricard Ros, un dels impulsors de l'anestesiologia a les comarques gironines. El perfeccionament d'aquesta especialitat possibilità el transcendent avenç de la cirurgia.

El doctor Ricard Ros, mort recentment, fou un dels primers anestesistes que instauraren l'especialitat a Girona. Per haver conviscut amb ell les estones difícils d'aquesta instauració, per les angoixes de portar a terme uns objectius comuns, i les grans qualitats d'amistat, entrega i sacrifici que han adomat tota la seva vida professional, em fan escriure unes lletres de record en aquest Butlletí.

Nascut dins d'una família amb llarga tradició de metges que exerciren la seva professió a Girona, el Dr. Julià ens ha facilitat unes dades que situen la nissaga mèdica dels Ros a la Girona del s. XVII, amb un Josep Ros, i al s. XVIII, Joan Ros i Antoni Ros i, posteriorment, Ignasi Ros i Coquet, que té una tesi doctoral feta a Montpeller de l'any 1778. No podem assegurar que fossin antecessors del nostre amic, però hi ha motius per a sospitar-ho.

El que sí que podem assegurar és que el seu besavi, el Dr. Ameri Ros Valentí, que nasqué a principis del s. XIX, figura empadronat com a metge cirurgià l'any 1851, i els seus descendents són tres generacions de metges gironins que es diuen Ricard Ros: Ricard Ros Llausàs, llicenciat en medicina l'any 1881 -avi-, Ricard Ros Simó, llicenciat l'any 1921 -oncle-, i Ricard Ros Oller, el nostre company, llicenciat el 1954. I continua la saga amb la seva filla, Josefina Ros Mora, llicenciada l'any 1982.

Estudià el Batxillerat al Col·legi dels Germans Maristes quan aquest estava situat prop de la catedral. Fou un curs que acabà l'any 1954 i que ha donat molt bons fruits. No molt nombrosos, però sí de molta qualitat. I l'amistat entre els seus components s'ha mantingut a través dels anys. Era dels primers als qui impartia classes de matemàtiques l'*hermano Benjamín*, que després fou una institució entre

moltes generacions d'estudiants a Girona, i que acudeix encara avui a molts dels actes que celebren antics alumnes seus. En Ricard era un entre els preferits.

La carrera la cursà quan, tímidament, intentaven afrontar els difícils anys de la nostra postguerra, a la facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona. Es llicencià l'any 1954.

Aquí començaren les nostres relacions professionals. Era l'època en què la cirurgia, després de la segona Guerra Mundial, volia i tenia coneixements per fer grans avenços, però l'anestèsia era un gran repte. Aquesta branca no estava gens ben considerada –tot just s'havia dictat la Llei d'Especialitats i no es podien catalogar bé els especialistes en Anestesiologia–, i l'exercien professionals no metges. Això feia que els cirurgians amb ambicions es veien limitats en la seva tasca. Sovint demanaven l'ajuda de professionals metges que s'hi dediquessin. El nostre company, Ricard Ros, que féu el servei militar com alferes i després com a tinent de Milícies Universitàries, fou requerit per un cirurgià militar, el Dr. Petit, el qual a la vegada exercia com a metge cirurgià de *cupo* al Seguro Obligatorio de Enfermedad –s'estava construint la Residència Sanitària, avui Hospital J. Trueta–. En aquella època jo ja em trobava en la mateixa situació a l'hospital civil de Santa Caterina i això féu que la nostra relació s'incrementés, perquè no solament foren els hospitals de la sanitat pública sinó els de la privada els que demanaven els nostres serveis. La feina comportava moltes funcions a complir que ell mai va defugir. Els cirurgians, cada vegada més llançats en les seves intervencions i amb molta dedicació en el camp operator, desitjaven descarregar la tensió que els suposava estar a l'aguait de

l'estat general del malalt que s'operava, la qual cosa requeria sobre l'anestesiòleg. Considerarem que era molt millor unir els nostres esforços i obtinguérem una molt valuosa cooperació en la persona del practicant Josep Desoi. Fou una època de molt de treball, d'haver de solucionar problemes a molts llocs on les operacions eren cada vegada més arriscades i els coneixements havien d'adquirir-se sobre el terreny.

En Ricard, a qui correspongué fer la primera anestèsia –una operació d'apendicitis– a la Residència Sanitària, el més d'abril del l'any 1956, era un home que no es feia mai enrera davant dels problemes que se li presentaven. Era molt calculador a l'hora de llançar-se a fer les anestèsies i mesurava totes les possibilitats d'èxit o de fracàs, fent més atenció d'aquestes darreres. Complidor sempre amb el treball encarregat, cobria, amb gran sentit de la responsabilitat, les possibles deficiències que dintre de la feina col·lectiva podien produir-se.

El treball li portà moltes hores de dedicació, d'anar a realitzar anestèsies a diversos llocs de la capital i de la província. Moltes guàrdies que feien que les hores de labor al cap del dia fossin moltes més que les de qualsevol treballador, per més *extraordinàries* que fes.

Exercí els càrrecs que obtingué, bé per oposició, bé per mèrits propis, sempre amb gran entrega. En la seva faceta de formació i docent, com a alumne o com a responsable, participà activament en l'Associació Catalana d'Anestesiologia i Reanimació, on ocupà diversos càrrecs de responsabilitat, en les dècades dels 70 i 80.

Li fou encomanada, a finals dels anys 80 i principis dels 90, dins de l'Hospital Josep Trueta, la tasca de cap de servei i aconseguí que la labor docent dintre el servei d'Anestesiologia fes un gran pas, amb la vinguda d'un bon nombre de metges residents.

Es jubilà de la medicina pública als 65 anys, després de 36 anys ininterromputs a la Residència-Hospital Josep Trueta, però seguia treballant en la medicina privada perquè considerava que la seva feina era fer de metge anestesiòleg. Les seves qualitats han deixat un inesborrable record entre nosaltres. Descansi en pau.

